

tuk fel. Az út megépítéséhez a korábban megismert szakaszokhoz nagy mennyiségben használtak fel sárga sóderrel kevert agyagba nyomkodott korábbi tegulákat és imbreket, a kőben szegény vidéken köveket alig. Az utat egyszer megújították. Az út Ny-i szélén tegulából rakott (három sor) épületalap került elő, melyek felmenő (valószínűleg vályog)falait újkori bolygatás vitte el. Utóbbi nagy valószínűséggel a tábor ÉNy-i részén már feltárt késő római legénységi épülethez lehetett hasonló.

Az ásatás egyik legfontosabb lelete a *cohors I Thracum Germanica* téglabélyege volt, amely az útrétegből másodlagos felhasználásból került elő. Annamatia helyőrségének ez az első ásatásból származó bélyege.

KOVÁCS PÉTER

38. Bácsalmás határa

(Bács-Kiskun megye) B, V, Sza, A, Á, Kö

Bácsalmás város szennyvízkezelésének kiépítéséhez készített örökségvédelmi hatástanulmány kapcsán 2010. március 5–14. között végeztünk terepbejárásokat. A vizsgálandó terület a város bel- és külterületét 36 km hosszan érintette. A tervezett nyomvonal belterületen a meglévő utcahálózatot követi, míg külterületen egy rövidebb szakasz húzódik a meglévő szennyvíztelepig. A terepen a nyomvonal mindkét oldalát 20-20 m szélességben vizsgáltuk. A külterületi szakaszok döntő többsége terepbejárásra alkalmas volt, belterületen a beépítettség mértéke miatt csak néhány kiskertben, ill. szántóként hasznosított területen lehetett terepi vizsgálatot folytatni.

A tervezett nyomvonal 5 ismert régészeti lelőhelyet (Vörösmarty sor, Rákóczi utca, Ady Endre utca, Toldi u. 13, Iskolakert) érintett, melyek közül egynek a területén (*Iskolakert*, KÖH 71813) gyűjtöttünk leletanyagot. A terepbejárás eredményeképpen további 5 újonnan azonosított lelőhelyet lokalizáltunk: *Nyugati városszél* (KÖH 73123), *Dobokai út* (KÖH 73125), *Dózsa György út* (KÖH 73127), *Szennyvíztelep* (KÖH 73129), *Híd-tótól Ny-ra, Kígyós-főcsatorna D-i partja* (KÖH 73131). Területükön őskori, bronzkori, vaskori, szarmata, avar, Árpád-kori, ill. középkori töredékeket gyűjtöttünk. Az újonnan megismert lelőhelyeket felszíni telepnymokként azonosítottuk, a már ismertek esetében az adattári adatok temető, ill. egy esetben templom jelenlétére utalnak.

Munkatársak: Sóskuti Kornél régész, Rózsa Gábor, Alács Attila, Bognár Margit, Sultis László technikusok.

PARDITKA GYÖRGYI

39. Bánd, Sédre-dűlő

(KÖH 7516)

(Veszprém megye) U, Ró, Kö

A 8. sz. út korszerűsítése miatt szükségessé vált terepbejárást 2010. április 6-án végeztük, a 63+650–68+900 km-szelvények között. A jobbra szántott, valamint gabonával, ill. repcével vetett felszínen két, már ismert

lelőhelyet lokalizáltunk, korábban ismeretlen kiterjedésüket meghatároztuk.

A Sédre-dűlő lelőhely lokalizációja is bizonytalan volt a nyilvántartás szerint. Bejárásunk során a lelőhelyet a korábban feltételezettől Ny-ra, egy a Séd-patakra néző dombocskán pontosítottuk. Felszínéről nagyszámú neolitikus, római kori és középkori töredéket gyűjtöttünk.

FEKETE CSANÁD – REMÉNYI LÁSZLÓ

40. Bába, Hajmás

(KÖH 32041)

(Tolna megye) Ró

2010. április 29–30-án feltárást végeztünk a bábai gázfogadó állomás mellett, amit a Városföld és Drávaszerdahely között építendő DN800 gázvezeték tette szükségessé. A lehumuszolt 481 m²-ből 125 m² volt régészeti objektumokkal fedett.

A lelőhely Dunaszekcső és Bába falvak között, az 56. sz. főút K-i oldalán, az úttól 150 m-re található. A lelőhelyet előzetesen terepbejárással nem azonosították, de a rendelkezésre álló adatok alapján tudni lehetett, hogy nagyjából ezen a területen fut a római kori limesút, és azt a gázvezeték nyomvonala mindenképpen metszeni fogja. A gázvezeték nyomvonalának humuszolása előtt ezért a Pécsi Tudományegyetem Régészeti Tanszékével összefogva kutattuk a területet.

A feltárást során 2 régészeti jelenség került elő. Ezek közül az egyik maga a limesút, amelyből azonban csak egy vöröses színű, de vastag, határozottan jelentkező, rendkívül kemény, a rendszeres szántásnak is ellenálló réteg maradt meg. Ez minden bizonnyal az út legalsó rétege, egy döngölt agyagos alapozás. A másik jelenség az út mellett közvetlenül, annak Ny-i oldalán futó, viszonylag mély árok, amely az út vízvezetését szolgálhatta. A területen egyéb régészeti objektumot nem találtunk.

Munkatársak: Lóki Róbert (PTE), Szabó Máté (PTE), Vadas Livia, Birkás Péter.

LIGNER JÁCINT

41. Bátmonostor, Fáklyavezeték II.

(KÖH 73243)

(Bács-Kiskun megye) N?

A Magyar–Horvát gázvezetékhez kapcsolódó második fáklyavezeték építésekor, a földmunkát kísérő szakfelügyelet során került elő Baja és Bátmonostor helységek között, egy lankás domb É-i végén a HT-140 jelű lelőhely. A feltárást 2010. április 21–22-én végeztük el, 303 m²-en, 2 m szélességben, mintegy 140 m hosszan. A kutatás során 5 keskeny és sekély árkot tártunk fel, amelyek elszórtan helyezkedtek el. Az objektumokból nem került elő leletanyag, de a humuszolás során felszínre került szórvány kerámia alapján a lelőhely feltehetőleg népvándorlás kori.